

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Consideratio status damnatorum, quod actiones ipsorum inprimis malas, concernit

Fecht, Johann

Durlaci, 1680

XCIX.

[urn:nbn:de:bsz:31-122744](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-122744)

ad emendationem ipsos promoventem gratiam non meruerint, meruerint autem iustitiam, deteriori eos loco ponentem, sed solummodo secundum pœnæ gradum & augmentum mutari.

XCIX. Ad argumentum undecimum, §. LI. illustratum, obscura est Bonaventuræ responsio: *Ad illud, inquit, quod objicitur, quod malitia inclinatur, sicut gratia, dicendum, quod non est simile: quia motus gratiæ premiatur in simili & convenienti, sed motus libidinis in dissimili, ut in dolore, & idè impeditur, sed motus gratiæ consummatur.* Sensus verò hic est: non licere à gratiâ ad malitiam, seu statu gloriæ ad statum damnationis ita argumentari: *Quicquid facit gratia in salvatis, id facit malitia in damnatis: at in salvatis hoc efficit gratia, ut perpetuò benè agant: Ergo in damnatis id efficit malitia, (quippe quæ negatâ gratiâ, sola, ut principium agendi, superest) ut perpetuò malè agant.* Ratio negationis est, quia in salvatis gratia agat in rem similem, id est, talem, quæ gratiæ non contrarietur, sed per eandem, cum nullum interveniat obstaculum, facile possit obtineri: malitia verò in rem dissimilem, id est, naturæ hominis damnati repugnantem, quam malitia, propter intercedens impedimentum, non possit in effectum deducere. Omnem enim causam agere, secundum philosophum, *ἢαν μή τι κολύβη καὶ ἐμποδίζῃ, nisi quid impediatur, aut obsit,* impedire autem in damnatis pœnæ acrimoniam, quo minus in actus libidinosos & peccaminosos, quantumlibet habitualiter velint & optent, erumpere possint; id quod in gratiâ, circa salvatos occupatâ, non fiat. Sed facile ex superioribus responderetur, concedendo in aliquibus impediri malitiam, quo minus in actus excurrat, qualia sunt libidini operam dare, agitare dominium & facere de cœtero, quæcunque carni suavia fuere atque jucunda: sed exinde ad negationem quoque cœterorum actuum, velut, blasphemiam, odium, impatientiam, livorem, invidiam, iram colligere, est argumentari, à negatâ unâ specie ad negandam alteram, quasi dicas: homo non est; ergo neque canis, neque equus, neque leo. Quemadmodum igitur non sequitur: Gratia salvatos ad temperantiam disponere non potest, ob interveniens impedimentum, quia nempe cibo & potu carebunt incolæ cœlestes, quibus absentibus neque temperantiæ neque intemperantiæ locus est: Ergo neque disponet ad cœteras

vir-

virtutes, utpote amorem DEI, celebrationem ejusdem, charitatem erga proximum, ubi impedimentum nullum est: ita neque in simili de malitiâ damnatorum licebit arguere. Quinimò in contrarium jure meritoque hunc in modum argumentamur: Omnis causa agit, ubicunque non impeditur. At malitia in damnatis est causa malitiosorum actuum, quia post judicium nihil in damnatis, præter malitiam, quod ad moralitatem accedit, relinquatur. Ergo hæc malitia agit, quousque non impeditur. Non impeditur autem in odio DEI actuali, infinitisque aliis vitiis, vel Bonaventurâ ipso aperte non concedente tantum sed propugnante, sicut passim à nobis ostensum est.

C. Ad argumentum duodecimum, §. LII. propositum, Bonaventura sequentem in modum respondet: *Ad illud, quod objicitur, quod abstinere à voluntate peccandi non est sine gratiâ, dicendum, quod de voluntate habitu non est sine gratiâ; sed de voluntate actu distinguendum est. Quæ aut abstinet ab actu malo, quia contra DEUM & quia iniquum, & hoc non est sine gratiâ gratis data. Hæc enim preparat ad ulteriorem gratiam. Aut, quia hoc est lascivum. Sic si aliquis dimittit fornicari, vel inebriari, quia amittit visum. Et talis est per naturam punitam. Similiter dico, quod damnati refugunt, propter timorem pœnæ. Quâ in exceptione I. admittit Bonaventura, etsi non actu, habitu tamen peccare damnatos, neque habituale hoc peccatum citra peculiarem DEI gratiam aboleri è damnatis posse, aut tolli. Quod ejus sententiæ patronis, quæ ab omni profuso vitio damnatos liberat, rectè opponitur.*

II. Quamquam verum sit, quendam actum peccaminosum, exempli causâ fornicationem, aut blasphemiam, etiam sine concursu singularis gratiæ, sufflaminari in homine & aboleri posse pœnæ metu, aut spe præmii temporalis, fieri tamen nequit, ut citra gratiam aboleatur omnis motus malitiosus, cum peccatum habituale, intra animum latens, nunquam possit esse omninò otiosum, sed, licet non in hunc necessariò illumve, aliquem tamen peccati actum progrediatur. Est enim originale peccatum *lex captivans sub lege peccati.* Rom. VII. 23. & *arbor mala, quæ non potest non ferre fructus malos.* Matth. VII. 18. & *radix germinans sel & amaritudinem.* Deut. XXIX. 18. Quam insitam habituali peccato propensionem auferri, citra gratiam, tam impossibile est, quam fieri ne-